ДЕТСКА ГРАДИНА „СВОБОДА" – ЯМБОЛ
8600 Ямбол, ул. „Ал. Стамболийски" №78 - централна сграда
ул. „Марко Бехар" № 1 – сграда 2, к-с „Георги Бенковски" № 400 – сграда 3
e - mail : info-2812107@edu.mon.bg , http://dgsvoboda.net , тел: 046 / 66 34 72

УТВЪРЖ
ДГ

Заличено
Обстоятелство по
Чл.2 от ЗЗЛД

Заповед № 007 / 15.09.2026г.

ПРОГРАМНА СИСТЕМА
НА ДЕТСКА ГРАДИНА „СВОБОДА"

Програмната система е част от Стратегията на ДГ „Свобода" и е приета на заседание на ПС с Протокол №1 /15.09.2026 г.

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Програмната система е част от Стратегията за развитие на детска градина „Свобода", разработена за четиригодишен период. /съгласно чл.29, ал.3 от Наредба №5 от 03.06.2016г./ и е цялостна концепция за развитието на детето с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел и съобразени с определените ДОС за предучилищно образование. Тя създава условия за придобиването на компетентностите по всяко от образователните направления по чл. 28, ал. 2 от Наредба No5 от 03.06.2016 г., като отчита спецификата на детската градина и на групите в нея и съответства на интересите, възможностите и възрастовите характеристики на децата.

II.ГЛАВНА ЦЕЛ:

Осигуряване на оптимални условия за развитие и възпитание на детето, чрез своевременната му адаптация към динамично променящата се околна среда и подготовката му за училище. Изграждане на хуманна , функционална и позитивна образователна среда в детската градина, осигуряваща равен шанс и достъп за свободен избор и качествено предучилищно възпитание на всички деца. Създаване на увереност, професионална мотивация и кариерно развитие при учителите във възпитателно-образователната работа с децата.

III. КОНЦЕПТУАЛНИ ИДЕИ:

Програмната система е създадена в името на детето, в помощ на учителя и в подкрепа на родителя. Тя подпомага учителя, да осигури условия за пълноценно детско развитие, така че:

- Детето да е спокойно, щастливо, уверено и успешно да навлиза в света, чрез игри, познание, радост и творчеството;
- Учителят уверено и с удовлетворение да постига по- добри резултати в ежедневната си работа с децата и родителите;
- Родителят да „израства" заедно с детето си, като го подкрепя в развитието и подпомага разгръщането на неговия потенциал.

IV. ОСНОВНИ ПРИНЦИПНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Основните принципни положения, които са залегнали при организацията на педагогическия процес при подбора и структурирането на образователното съдържание и провеждането на педагогическите ситуации са:

- Възприемане на детето като главна ценност и активен участник в педагогическото взаимодействие.
- Осигуряване на условия за равен старт на всички деца, базиран на възрастта и индивидуалните темпове на тяхното развитие;
- Включване на „различното" дете в живота на групата чрез подкрепа и уважение от детския педагог, децата в групата и техните родители;
- Отношението към детето да бъде с уважение към личността му и в подкрепа на неговата индивидуалност;
- Отношението към родителите да е взаимно уважаващо се, толерантно и подкрепящо.

- Уважение към различните етноси и култури;
- Педагогическото взаимодействие да е насочено към придобиване на съвкупност от компетентности – знания, умения и отношения, необходими за успешното преминаване на детето към училищното образование;
- Утвърждаване на доброжелателно и самоуверено поведение при общуване на детето с връстници и възрастните;
- Интегриране на образователното съдържание по всички образователни направления;
- Всяка дейност по образователните направления да осигурява щастливо детство на всяко дете, да изгражда мотивация и увереност в собствените му възможности.
- Полагане основите на учене през целия живот, като се осигурява физическо, познавателно, езиково, духовно – нравствено, социално, емоционално и творческо развитие на децата, вземайки предвид значението на играта в процеса на педагогическото взаимодействие. предучилищното образование.

Разпределение на задачите, залегнали в програмната система и основните принципни положения по възрастови групи:

Първа възрастова група:

• осигуряване на равнопоставеност на всички деца при отчитане на индивидуалния им опит, възможности и темп на развитие;
• развиване на самостоятелност, инициативност, стремеж към усъвършенстване и отговорност у детето;
• формиране на умения за решаване на познавателни и практически задачи, за ориентиране в проблемни ситуации и откриването на решения на проблеми;
• формиране на умения за работа в група;
• откриване на творческите заложби у всяко дете и осигуряване на условия за разгръщане и проявяването им;
• формиране на социални и комуникативни умения;
• формиране на динамична система от представи, умения и отношения;
• оптимално съчетаване на умствена и практическа работа;
• осигуряване на максимална възможност за игра и физически упражнения.

Втора възрастова група:

• осигуряване възможности на всяко дете да изразява собственото си мнение и да отстоява своята позиция;
• създаване на условия за разгръщане и изява на индивидуалния потенциал на всяко дете. Удовлетворяване на потребностите му за развитие, самочувствие, и самоувереност, спокойствие в общността на другите;
• осмисляне на основни права и задължения и формиране на умения у детето да ги отстоява и спазва;
• осигуряване на качествено възпитание и обучение и обучение на всички деца, съобразени с условията, в които се намират;
• обучение с ясно изразен практически, приложен, продуктивни пресъздаващ характер с приоритет на формиране на когнитивни и речеви умения;
• прилагане на педагогически технологии на обучение с ясно изразена интерактивна и иновационна насоченост, ориентирани по посока на самоутвърждаване на личността на детето и развиване на неговата креативност.

Трета възрастова група:

• утвърждаване на личността на детето в заобикалящата общност. Формиране на желание за сътрудничество и партниране, уважение и зачитане на чуждото мнение, толерантност и взаимодействие, подчинено на общи и различни цели;

• осигуряване на възможности за всяко дете да изразява собственото си мнение и да осъзнава и отстоява своята позиция;
• ефективност на образователните технологии на основата на тясно обвързване на съвременната теория с конкретните педагогически практики;
• осъществяване на взаимодействието между детето и педагога на основата на доверие и взаимно уважение;
• превръщане на педагога в образец на подражание;
• приоритетно изграждане на детска общност за извършване на съвместна работа като среда за активна социализация;

Четвърта възрастова група
• реализиране на образователния процес като взаимодействие, при което децата са активни, мотивирани, мислещи, а педагогът е помощник и партньор;
• балансирано взаимодействие между детската градина и училището, плавен преход от водещата игрова дейност към проявата на преднамерена познавателна активност и създаване на предпоставки за формиране на учебна дейност;
• детето е център на педагогическото взаимодействие;
• създаване на детска общност, в която се зачита другият и се придобива опит за решаване на задачи и изпълняване на дейности заедно;
• ориентация към творческия потенциал на детето и педагога;
• оптимално интегриране на образователното съдържание в направленията от програмната система;
• осигуряване на равни шансове на всички деца

V. ОРГАНИЗАЦИЯ И СЪДЪРЖАНИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ ПРОЦЕС

В програмната система се включват:
- подходи и форми на педагогическо взаимодействие;
- разпределение на формите на педагогическо взаимодействие;
- тематично разпределение за всяка група
- механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование.
- Проследяване на резултатите от постиженията на децата

VI. ОСНОВНИ ПОДХОДИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ:

Водещи подходи, които учителите в ДГ „Свобода" ще прилагат в своята работа:
Хуманно-личностен подход:
• Личният опит е в основата на субективния опит - детската градина осъзнава и систематизира стихийния опит на детето;
• Възпитаването и обучението на детето се осъществяват чрез съчетаване на словесните с игрови, нагледни и практически интерактивни техники;
• Придобиване от детето на културни компетенции чрез водещата игрова дейност;
• Търсене на индикатори за вътрешната динамика на игра и усвояване, на познание и креативност;
Индивидуален подход:

•съобразяване с уникалността на всяко дете, с неговия собствен темп на развитие и сензитивност.

•опознаване индивидуалните особености на детето и тяхното проявление в различни периоди от неговото развитие. Опознаване силните страни на детето

Рефлексивен и ценностно - ориентиран подход:

• Развитие на самооценка, самоконтрол - саморегулация при решаване на игрови, практически и познавателни задачи;
• Интегриране на всички процеси на взаимодействие, които развиват детската индивидуалност с цел стимулиране на представи, умения и компетенции;
• Стимулиране на междукултурната рефлексия в европейското образователно пространство.

Комуникативно-експресивен и креативен подход:
• Разчита се на неформални контакти, общи желания, идеи и проекти;
• Подпомага се индивидуалната експресивност на детето;
• Акцентира се върху креативните прояви в играта, познанието, общуването;
• Развиват се комуникативни умения, уменията за самопредставяне и за работа с другите – в малки групи и в екип.

Игрови подход:

• Играта е естествен начин на учене за малките деца. При организиране на структурирани и свободни игри се насърчава творчеството, въображението и самостоятелното мислене.

VII. ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ:

Педагогическото взаимодействие е процес, насочен към постигането на определен очакван резултат, свързан с цялостното развитие на детето, в който основни участници са учителят и детето. При осъществяване на педагогическо взаимодействие, учителите използват игрова дейност за постигане на компетентностите по седемте образователни направления. Игровата дейност е основата на всички видове форми на взаимодействие през учебното и неучебното време в детската градина.

Формите на педагогическото взаимодействие се организират в съответствие с прилаганата Програмна система, като се вземат под внимание потребностите и интересите на децата.

Съгласно Наредба № 5 от 03.06.2016г. за предучилищното образование, формите на педагогическо взаимодействие са:

- Основна форма
- Допълнителни форми

Основна форма на педагогическо взаимодействие

Основната форма на педагогическо взаимодействие е **педагогическата ситуация**. Тя се организира само в учебно време, протича предимно под формата на игра и осигурява постигането на компетентностите по всички образователни направления, заложени в ДОС за предучилищно възпитание. Чрез нея се реализират два процеса – възпитание и обучение, съобразени с играта и личният предметно-практически опит на детето в групата.
Педагогическата ситуация като основна форма ще се провежда във всички възрастови групи на детска градина „Свобода“ и по всички образователни направления:

- Български език и литература
- Математика
- Околен свят
- Изобразително изкуство
- Музика

- Конструиране и технологии
- Физическа култура

Продължителността на една педагогическа ситуация по преценка на учителя е:

- от 15 до 20 минути - за първа и за втора възрастова група,
- от 20 до 30 минути - за трета и за четвърта възрастова група.

Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие

Допълнителните форми се организират ежедневно извън педагогическите ситуации. Чрез тях се разширяват и усъвършенстват отделни компетентности и се допринася за личностното развитие и за разнообразяване живота на децата. Допълнителните форми са свързани и с цялостната организация на деня в детската група. Организират се по преценка на учителя в съответствие с интересите и потребностите на децата.

Видове допълнителни форми:

- самостоятелна дейност по избор на детето;
- дейности организирани от учителя – различни видове игри, състезания, конкурси, екскурзии, спортни празници, тържества, развлечения, наблюдения на обекти от околната среда.

В неучебно време се провеждат само допълнителни форми на педагогическо взаимодействие

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ФОРМИТЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

Разпределението на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в седмично разпределение. То се разработва преди началото на учебната година от педагогическите екипи по възрастови групи и се утвърждава от директора на детската градина.

Брой на педагогическите ситуации по образователни направления

Възрастова група	Брой на педагогическите ситуации по образователни направления							Общо за 1 седмица
	Български език и литература	Математика	Околен свят	Изобразително изкуства	Конструиране и технологии	Физическо възпитание	Музика	
Първа група	1	1	1	2	1	3	2	11
Втора група	2	1	2	2	1	3	2	13
Трета група	2	2	2	2	2	3	2	15
Четвърта група	3	3	2	2	2	3	2	17

VIII. ОРГАНИЗАЦИЯ НА РАБОТА

Детска градина „Свобода" работи при целодневна организация на работа от 6.30 до 18.30ч.

ДНЕВЕН РЕЖИМ за ПЪРВА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА

В УЧЕБНО ВРЕМЕ – 15 септември -31 май		В НЕУЧЕБНО ВРЕМЕ- 01 юни – 14 септември	
Часови интервал	**Основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие**	**Часови интервал**	**Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие**
6.30 - 8.40	Прием на деца. Дейност по избор. Утринно раздвижване	**6.30 - 8.40**	Прием на деца. Дейност по избор. Утринно раздвижване
8.40 – 9.00	Закуска	**8.40 – 9.00**	Закуска
9.00 – 9.45	Педагогически ситуации, съобразно седмичното тематично разпределение	**9.00 – 10.00**	Допълнителни дейности . Игри. Дейности организирани от учителя и по избор на децата.
10.00 – 10.15	Подкрепителна закуска	**10.00 – 10.15**	Подкрепителна закуска
10.15 – 12.00	Допълнителни дейности, организирани от учителя, по избор на децата, школи по интереси.	**10.15 – 12.00**	Дейност по избор, игри, развлечения.
12.00 – 13.00	Обяд. Подготовка за сън.	**12.00 – 13.00**	Обяд. Подготовка за сън.
13.00 – 15.30	Следобеден сън	**13.00 – 15.30**	Следобеден сън
15.30 - 16.00	Самообслужване след сън. Подвижни игри след сън.	**15.30 - 16.00**	Самообслужване след сън.
16.00 – 16.20	Закуска	**16.00 – 16.30**	Закуска
16.20 – 16.40	Педагогически ситуации, съобразно седмичното разписание	**16.30 – 18.30**	Игри. Дейности организирани от учителя по избор на децата. Изпращане
16.40 – 18.30	Допълнителни дейности, организирани от учителя, по избор на децата, школи по интереси. Изпращане.		

ДНЕВЕН РЕЖИМ за ВТОРА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА

В УЧЕБНО ВРЕМЕ – 15 септември -31 май		В НЕУЧЕБНО ВРЕМЕ- 01 юни – 14 септември	
Часови интервал	**Основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие**	**Часови интервал**	**Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие**
6.30 - 8.40	Прием на деца. Дейност по избор. Утринно раздвижване	**6.30 - 8.40**	Прием на деца. Дейност по избор. Утринно раздвижване
8.40 – 9.00	Закуска	**8.40 – 9.00**	Закуска

9.00 – 9.45	Педагогически ситуации, съобразно седмичното тематично разпределение	**9.00 – 10.00**	Допълнителни дейности. Игри. Дейности организирани от учителя и по избор на децата.
10.00 – 10.15	Подкрепителна закуска	**10.00 – 10.15**	Подкрепителна закуска
10.15 – 12.00	Допълнителни дейности, организирани от учителя, по избор на децата, школи по интереси.	**10.15 – 12.00**	Дейност по избор, игри, развлечения.
12.00 – 13.00	Обяд. Подготовка за сън.	**12.00 – 13.00**	Обяд. Подготовка за сън.
13.00 – 15.15	Следобеден сън	**13.00 – 15.30**	Следобеден сън
15.30 - 16.00	Самообслужване след сън. Подвижни игри след сън.	**15.30 - 16.00**	Самообслужване след сън.
16.00 – 16.20	Закуска	**16.00 – 16.20**	Закуска
16.20 – 16.40	Педагогически ситуации, съобразно седмичното разписание	**16.30 – 18.30**	Игри. Дейности организирани от учителя по избор на децата. Изпращане
16.40 – 18.30	Допълнителни дейности, организирани от учителя, по избор на децата, школи по интереси. Изпращане.		

ДНЕВЕН РЕЖИМ за ТРЕТА и ЧЕТВЪРТА ВЪЗРАСТОВИ ГРУПИ

В УЧЕБНО ВРЕМЕ – 15 септември -31 май		**В НЕУЧЕБНО ВРЕМЕ- 01 юни – 14 септември**	
Часови интервал	**Основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие**	**Часови интервал**	**Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие**
6.30 - 8.40	Прием на деца. Дейност по избор. Утринно раздвижване	**6.30 - 8.40**	Прием на деца .Дейност по избор на децата. Утринно раздвижване
8.40 – 9.00	Закуска	**8.40 – 9.00**	Закуска
9.00 – 10.00	Педагогически ситуации, съобразно седмичното разпределение	**9.00 – 10.00**	Допълнителни дейности . Игри. Дейности организирани от учителя и по избор на децата.
10.00 – 10.10	Подкрепителна закуска	**10.00 – 10.15**	Подкрепителна закуска
10.10 – 11.00	Педагогически ситуации, съобразно седмичното разпределение	**10.15 – 12.00**	Дейност по избор, игри, развлечения.
11.00 – 12.30	Допълнителни дейности организирани от учителя и по избор на децата, школи по интереси		
12.30 – 13.00	Обяд. Подготовка за сън.	**12.00 – 13.00**	Обяд. Подготовка за сън.
13.00 – 15.00	Следобеден сън	**13.00 – 15.30**	Следобеден сън

15.00 - 15.30	Самообслужване след сън. Подвижни игри след сън.	**15.30 - 16.00**	Самообслужване след сън.
15.30 – 16.00	Закуска	**16.00 – 16.30**	Закуска
16.00 – 16.30	Педагогически ситуации, съобразно седмичното разписание	**16.30 – 18.30**	Игри. Дейности организирани от учителя по избор на децата. Изпращане
16.30 – 18.30	Допълнителни дейности, организирани от учителя, по избор на децата, школи по интереси. Изпращане.		

IX. ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ЗА ВСЯКА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА

Този раздел е разработен в съответствие с разпоредбите на чл. 30 от Наредба No 5 от 03.06.2016г. за предучилищното образование. Тематичното разпределение отчита интересите на децата и спецификата на образователната среда и осигурява ритмичното и балансирано разпределение на съдържанието по образователните направления. То включва темите за постигане на отделни компетентности като очаквани резултати от обучението, както и методите и формите за проследяване на постиженията на децата. Тематичното разпределение осигурява ритмично и балансирано разпределяне на съдържанието по всички образователни направления и включва теми за постигане на отделни компетентности като очаквани резултати от обучението, както и методите и формите за проследяване на постиженията на децата.

Съобразно седмичното разписание по групи, учителите изработват тематично разпределение по месеци и седмици по отделните образователни направления, определят темите за постигане на отделните компетентности като очаквани резултати от обучението, както и методите и формите за проследяване на постиженията на децата. Учителите на групи сами определят методите на педагогическо взаимодействие, съобразно интересите на децата и спецификата на образователната среда.

Тематично разпределение за първа група – Приложение № 1
Тематично разпределение за втора група – Приложение № 2
Тематично разпределение за трета група – Приложение № 3
Тематично разпределение за четвърта група – Приложение № 4
Тематично разпределение за първа, втора и трета смесена група – Приложение 5
Тематично разпределение за трета и четвърта смесена група – Приложение 6

X. МЕХАНИЗЪМ НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ УЧАСТНИЦИТЕ В ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Съгласно чл. 2, ал. 2 от Закона за предучилищното и училищното образование участниците в образователния процес са децата, учителите, директорът и другите педагогически специалисти, както и родителите. Сътрудничеството и взаимодействието между учителите, директорите и другите педагогически специалисти и родителите създават условия за постигане на целите на предучилищното образование, както и за формиране на положително отношение към детската градина и мотивация за учене.

Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и детската градина, се осъществяват при условия и по ред, определени с Правилника за дейността на детската

градина, чрез:
1.индивидуални срещи в удобно за двете страни време;
2. родителски срещи;
3. присъствие и участие на родителите в процеса на предучилищното образование;
4. други форми за комуникация.

Формите на сътрудничество се определят съвместно от директорите, учителите, другите педагогически специалисти и родителите.

Сътрудничеството на детската градина със семейството и социалните партньори като единен работещ екип е в основата на иновационните търсения на ДГ за споделяне отговорността при обучението и възпитанието на децата в предучилищна възраст.

Целенасочената съвместна дейност между детската градина и семейството осигурява единен подход в разкриването на обкръжаващия детето свят и постоянна взаимна информация за цялостното развитие на детето, за неговите интереси, потребности и поведение. Това предполага съвместни координирани действия на двете институции, за да остане детската градина естествена среда, обуславяща развитието на духовните потребности и интереси на детето. Необходимо е утвърждаване тенденция за тясно сътрудничество между семейството и детската градина. Отношенията между родители учители да се изграждат на основата на разбирателство, единомислие и непрекъснато общуване и взаимодействие в името на детето.

Има много начини за общуване със семейството и за осигуряване на неговото по-активно участие във възпитанието на детето. Съществуват разнообразни форми, средства, подходи, стратегии, които отговарят на потребностите на различните семейства.

Индивидуални форми на сътрудничество – провеждат се по договаряне, по инициатива на родители и учители.

- Индивидуални разговор – обмен на идеи още преди приема на детето и при постъпване с опознавателна цел - информативен разговор с цел запознаване на родителя с резултати от предучилищното образование - среща, разговор, когато конкретна ситуация го прави необходима - Рутинни разговори – с цел информация за промени в детското развитие и поведение.
- Индивидуални консултации - ежедневни и в определения за ДГ ден за консултации. Провеждат се по инициатива на учители (за споделяне на наблюдавани затруднения, които изискват намеса на външен експерт) или родители.
- Семейни консултации – от психолог, логопед, педагог/ специален педагог;
- Други индивидуални форми – телефонно обаждане, съобщение по имейл, съобщение със средства на интернет

Групови форми на сътрудничество с родителите :

- родителските срещи – фиксирани в плана за сътрудничество и взаимодействие на всяка възрастова група;
- училище за родители - група за подкрепа на родители – обучения, тренинги, делови и ролеви игри, споделяне и обмяна на идеи и опит;

Включване на родителите в процеса на предучилищното образование:

- ➢ участие в дни на отворени врати и съвместни мероприятия;

- празници и мероприятия от плана за сътрудничество и взаимодействие на всяка възрастова група и на ДГ;

Други форми на комуникация:

- информационни табла в детските групи за образователен акцент и тема на седмицата, предложения за съвместни игри, полезна информация, детско творчество, апели и послания;
- Запознаване със съдържанието на педагогическия процес и на ежедневието в ДГ;
- Обмен на информация не само с педагога, но и между самите родителите;
- Информация в сайт на ДГ, фейсбук на ДГ и група – за събития, детски успехи;

Родителите и Учителите имат споделени отговорности относно детето, които реализират в сътрудничество в името на Детето.

XI. ПРОСЛЕДЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПОСТИЖЕНИЯТА НА ДЕЦАТА – СЪЩНОСТ, МЕТОДИ И ФОРМИ.

Същност на проследяване на резултатите от предучилищното образование

В съответствие с актуалните изисквания към образованието на децата особена значимост придобива дейността на учителя, насочена към диагностика на резултатите от образователния процес. Като се има предвид, че предучилищния период е най – пластичната възраст, важно е да се отчитат динамичните изменения, които стават във възрастовото и индивидуалното развитие на детето – да се проследяват постиженията на всяко дете.

Проследяването на резултатите от предучилищното образование на децата във всяка възрастова група се определят от учителя в съответствие с очакваните резултати от възпитанието, обучението и социализацията на децата за всяка възрастова група по образователни направления: *български език и литература, математика, околен свят, изобразително изкуство, музика, конструиране и технологии и физическа култура.*

Резултатите от проследяването се използват за:

1. установяване на равнището на постиженията на всяко дете;
2. установяване на индивидуалния напредък;
3. установяване на области, в които детето се нуждае от допълнителна педагогическа подкрепа;
4. планиране и адаптиране на педагогическото взаимодействие;
5. анализиране ефективността на педагогическата работа;
6. планиране на дейности за затвърдяване и развитие на придобитите знания, умения и отношения.

След приключване на проследяването педагогическите специалисти извършват анализ на резултатите по образователни направления.

Анализът включва:

- установяване на постигнатото ниво по отделните показатели;
- определяне на областите с по-високи постижения;
- установяване на показатели, при които се наблюдават затруднения;

- проследяване на индивидуалния напредък;
- планиране на последващи педагогически дейности.

При анализа се отчита, че всяко дете се развива с индивидуален темп и резултатите не се използват за класиране или механично сравнение между децата.

Периодичност на проследяване на резултатите от предучилищното образование

Проследяването на постиженията на детето се осъществява от учителите на съответната група в началото и в края на учебното време по образователни направления.

Проследяването на постиженията на децата за всяка възрастова група се определя от учителите и отразява съответствието с очакваните резултати по държавния образователен стандарт за предучилищното образование. Резултатите от проследяването на постиженията на детето се вписват в дневника на групата. След изпълнение на процедурата по проследяване на постиженията на децата учителите информират родителите по подходящ начин.

В ДГ „Свобода" се работи по единна, обща за цялата детска градина, матрица за описване на индивидуалните резултати на децата в групата на три нива: справя се самостоятелно, справя се с насочващи въпроси и справя се помощ от учителя или друг специалист.

Организация на проследяването

Проследяване на резултатите от предучилищното образование се провежда в началото (втората и третата учебна седмица) и края на учебното време (14 дни преди приключване).

Използват се задачите за диагностична процедура в индивидуалните картони за диагностика към познавателните книжки, с които работи групата.

Методи и форми за проследяване на резултатите от предучилищното образование

Проследяване на резултатите се осъществява чрез:

- наблюдение;
- беседа;
- индивидуални и групови задачи;
- практическа дейност;
- игрови ситуации;
- продуктивна дейност;
- изпълнение на задачи от познавателните книжки и други дидактични материали;
- анализ на детски продукти;
- изпълнение на практически и двигателни задачи.

Наблюдение

Основният метод за проследяване на постиженията на децата. То е процес от целенасочено наблюдение на детското поведение в различни ситуации, в различни режимни моменти, в различни среди, по време на ежедневните занимания в продължение на цялата учебна година. Най-ефективно и информативно е наблюдението на детето в неговата естествената среда, която включва – неговият дом и детската група в които всяко дете се развива. Тази среда предоставяна детето широки възможности за ежедневна изява и проява на различните му знания, способности, начини на поведение, както и на неговите затруднения. Събраната информация от наблюденията служи за основа при тълкуването на

резултатите от развитието и извеждането на съответни изводи и насоки следващия възрастов период.

Цели на наблюдението:

- Педагогът опознава индивидуално развитие на децата чрез установяване на техните характерни възрастови и индивидуални особености: нужди, способности, обноски, ограничения и затруднения;
- Планира индивидуална програма за развитие на детето през учебната година, която е насочена към детския потенциал и затруднения;
- Проследява настъпилите промени при децата през учебната годината;
- Периодично уведомява родителите за функционирането на детето в детската градина.

Видове наблюдения:

Детският учител участва в дейността на детето на различни нива – от ниво на не-участник в наблюдението: до пряк участник в него.

- ***Наблюдение, в което учителят не участва.***

Задачата при този вид наблюдение е учителят само и единствено да наблюдава и проучва автентичността на детето в обичайните естествени условия и действия в детската група, без да се включва в разговор с него или да се намесва по някакъв начин в ситуацията/играта/общуването, който би могъл да повлияе върху неговото поведение.

- ***Наблюдение, в което учителят е участник (включено наблюдение)***

Задача при този вид наблюдение е учителят – наблюдател да участва в дейностите на детето. Например: даване на разяснения; задаване на насочващи въпроси; използване езика на тялото; подготвяне на обстановката за извършване на дадена дейност; съучастник в играта на детето; поощряване на другите деца да се сближат с наблюдаваното дете и др.

Познавателна задача:

Задачите, които са използвани за установяване на резултатите по седемте образователни направления през учебната година са два вида:

- Задачите със структуриран отговор, които се използват за проследяване на възприемането на знанията, тяхното разбиране и приложението им. Смята се, че този вид задачи имат по-висока степен на обективност, което от своя страна допринася за надеждността на измерването на резултатите от развитието.
- Задачи със свободен отвор се използват при установяване на **изпълнителски умения** – пеене, свирене, рисуване, моделиране, конструиране – при които се проследява тяхното изпълнение и анализира крайният резултат, който във всички случаи ще бъде уникален за всяко дете.

Продукти от дейността на децата

По време на цялостния престой на детето в детската градина, чрез активното му участие в различни видове дейности, то създава различни по характер продукти (фантастични разкази, игри, рисунки, апликации, конструктивни и хартиени модели, пластилинови фигури и форми, и др.). Част от тези произведения могат да се съхраняват в хартиен вариант – в Портфолиото на детето, а други – да бъдат документирани чрез видео и снимки. Те имат изключителна стойност при проследяване на резултатите от образователния процес, документирайки развитието, креативността и успеваемостта на детето.

Портфолио - форма за проследяване на постиженията на децата

В хода на предучилищното образование постиженията на детето се отразяват в детско портфолио, което е своеобразен запис на детското развитие от първа възрастова група и продължава до края на подготвителна група.

Портфолиото онагледява етапите през които преминава детето, прави ги "видими" и помага на детския учител да направи съответни изводи и препоръки относно по-нататъшното личностно развитие на детето, и по този начин може да подпомогне и родителя.

За разлика от другите методи за оценяване, които дават информация за моментното състояние, портфолиото отразява развитието на детето, като процес. За да се постигне този ефект, материалите включени в портфолиото трябва да бъдат събирани по време на целия престой на детето в детската градина.

Цел: Хронологично и автентично проследяване на резултатите от социализацията, възпитанието и обучението на детето в детската градина.

Съдържание: Съдържанието на портфолиото на детето в Детска градина „Свобода" включва:

1. Данни за институцията.
2. Лични данни за детето.
   Общи данни за обучението – период на обучение в детската градина (приемане/преместване/напускане/завършване), организация на обучението и др.
4. Информация за постиженията и резултатите от предучилищното образование

В портфолиото се включва всичко, което показва хронологично уникалността и индивидуалността в развитието на детето; резултати от постиженията по седемте образователни направления: български език и литература, математика, околен свят, изобразително изкуство, музика, конструиране и технологии и физическа култура.

Портфолиото е набор от подбрани и подредени материали, снимки (на предмети, продукти от различните дейности – моделиране, конструиране, игри и т.н.); резултати от дидактични задачи; участие в тържества (снимки и дискове); протоколи от наблюдение; чек листове, които отразяват постигнатите конкретни резултати в развитието и обучението. В детското портфолио се поставят грамоти и отличия, получени от участия в състезания и конкурси.

.....

В края на предучилищното образование с цел осигуряване на продължаващо взаимодействие между родителите и образователните институции портфолиото им се предава.